

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 9 Kwietnia r. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.
NOWINY DWORU.

(Journal de St. Petersburg).

Nabożeństwo Rezurekcyjne odprawione było w kaplicy Pałacu Zimowego, w przytomności NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI, NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI ALEXANDRY, NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI MATKI, i JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI Wielkiego Xiążęcia MICHAŁA. Ich CESARSKIE MOŚCI przyjęli powinszowania zwyczajne od Rady Państwa, Ministrów, Senatu, Jenerałów i Oficerów gwardyi i woysk, stojących w St. Petersburgu, od Dworu i innych Osób znakomitszych. Tegoż dnia, po niesporach, NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA ALEXANDRA i NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA MATKA, przyymowały w Kaplicy, od Dam powin-szowania. Nazajutrz d. 26, była msza w Pałacu Zimowym. Ich CESARSKIE MOŚCI przyjęli powin-szowania od wyższego Duchowieństwa w kapli-cy, a Członkowie ciała dyplomatycznego przy-puszczeni potem byli do złożenia swoich powin-szowań Ich CESARSKIM MOŚCIOM w Sali Tronowej.

Tegoż dnia, P. de Bourgoing, pierwszy se-kretarz Poselstwa Francuzkiego, i P. Colguhoun, kapitan w służbie Króla Jmci Angielskiego, mie-li zaszczyt bydź przedstawionymi NAYJAŚNIEJSZE-MU CESARZOWI JEGOMOŚCI i NAYJAŚNIEJSZYM CE-SARZOWYM, po kale dyplomatyczném.

Sankt-Petersburg dnia 31 marca.
(z Gazety Senackiey).

Naywyższy Manifest.

z Bożey Łaski,
MY NIKOŁAY PIERWSZY,
CESARZ i SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYY,
i tam daley, i tam daley, i tam daley.

Objawiamy całemu narodowi.

Naywyższy nanowo pobłogosławił Rossyą po-żądany pokojem, położwszy koniec wojnie z Persyą, która wieloletniem trwaniem zagrażała.

Sród spokojnych i przyjaznych stosunków, sród nadziei i ufności dobrego sąsiedztwa, niespodzianie na granicach Kaukazu zachwiana została spoko-ynosc podległych NAM narodów, i gwałt, wbrew świętości umów, sz. bkiem wtargnieniem dotknął granic Rossyi.

Trzeba było siłę odierać siłą. W kraju, przez nieprzyjaciela spustoszonem i prawie nie-chodzącym, ścigając go i razem waleząc z siłą przyrodzenia, wytrzymując i piekące znoje letnie i ciężkość zimy, waleczne rycerstwo Nasze, po niezliczonych usiłowaniach zdobyło Erywan, do-tąd nieprzystępny, i za Araksem na górach Ara-rat utkwifo swoje chorągwie, a zagłębiając się daley wewnątrz Persyi, stało się panem samego Taurys i krainy jemu przyległej. Chaństwo Erywańskie po obu stronach Araksu i Chaństwo Nachiczewań-skie — część starożytney Armenii — dostały się w moc Zwycięzcy.

Ale pokonywając prowincye, rycerstwo Ros-syyskie drugiey jeszcze nabywało sławy. Sród wojny, na ziemi nieprzyjacielskiej, bezpieczeń-stwo osób szczególnych i majątków, wszystkie pra-wa własności były w oczach wojownika nie mniej

święte, jak wśród pokoju i w kraju sprzymie-rzonym. Jedną wspaniałością, pełnem posza-nowania i umiarkowania postępowaniem ze zwy-ciężonymi, wyższemi nad samo zwycięztwo, zjedna-ło ono zaszczyt dla Ruskiego imienia.

Takim sposobem, w krótkim czasie, mniej, niż w ośm miesięcy po wkroczeniu do ziemi nie-przyjacielskiej, dokonane są dzieła stanowcze, wie-loletnie. Postępy ich dowiodły, że sprawiedliwej sprawie Naszey pomagala Opatrzność. Pod mo-cną Jey obroną Rossyą, uważając za pierwsze swe dobro, pokoy, nigdy nie dopuści naruszyć go bez surowego i sprawiedliwego pomśzczenia się.

Droga do zwycięztw jeszcze była otwarta: lecz jak tylko ukazała się nadzieja do spokojnych układów, z zadowoleniem jeliśmy się pokoju.

Za osnowę jego postanowiliśmy opatrzyć PAŃSTWO naturalnemi i bezpiecznemi granicami, i wynagrodzić w zupełności wszystkie straty, przez wojnę poniesione, oddalić nazawsze wszystkie przyczyny do jey wznowiania.

Na tych głównych zasadach, w dniu 10tym lutego, w Turkmenczaju, został zawarty i podpi-sany między Rossyą a Persyą Traktat wiecznego pokoju, przy tém de powszechney wiadomości po-dający się.

Korzyści tego traktatu wymierzamy szczegól-niey postanowieniem w tey stronie mocnych i bez-piecznych granic. W tym jedynie względzie po-glądamy na pożytek nabytego przez Nas kraju. Wszystko, co w zdobyczach oręża Naszego nie od-nosiło się prosto do tego celu, wszystkie miasta i wioski ROZKAZALIŚMY powrócić, po dopełnieniu warunków pokoju.

Do tych istotnych korzyści łączą się pożytki handlu, którego wolny obrót uważaliśmy zawsze za jedną z głównych pobudek do pracowitości i przemysłu, a razem wiernym zakładem i poręką pokoju trwałego, na wzajemnych potrzebach i po-żytkach zasadzonego.

Bogu, rozrządzającemu losami Państw ziem-skich, zasyłając z głębi duszy chwałę dziękczy-nienia, pewni jesteśmy, że wszyscy ukochani i wierni NASI poddani, dostrzegając we wszystkich wypadkach tey wojny i w szczęśliwem jey ukoń-czeniu nowy dowód łaski Jego i opieki nad Ros-syą, wyleją do Tronu Jego gorące swe modlitwy: oby ten pokoy Opatrznością Jego urządzony, sta-ły był i niezmienny, i oby Święta prawica Je-go zachowała pokoy i spokojność w granicach PAŃSTWA NASZEGO.

Dan w Sankt-Petersburgu dnia 21 marca ro-ku od Narodzenia Chrystusowego 1828, Panowa-nia NASZEGO trzeciego.

Na autentyku własną JEGO CESARSKIEY MO-ści ręką podpisano tak:

N I K O Ł A Y.

*Traktat między Rossyą a Persyą,
w dniu 10tym przeszłego lutego za-
warty.*

Bożą wspomagającą łaską MY NIKOŁAY PIER-WSZY CESARZ i SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYY: Mo-skiwski, Kijowski, Włodzimierski, Nowgorodz-

ki, Król Kazański, Król Astrachański, Król Polski, Król Sibirski, Król Chersonesu Tauryckiego, Pan Pskowski, i Wielki Xiażę Smoleński, Litewski, Wołyński, Podolski i Finlandzki, Xiażę Estoński, Inflański, Kurlandzki i Semigalski, Żmudzki, Białostocki, Korelski, Twerski, Jugorski, Permski, Wiatski, Bułgarski, i innych, Pani Wielki Xiażę Nowogrodu ziemi Nizowskiej, Czernihowski, Rjazański, Połocki, Rostowski, Jarosławski, Biełozierski, Udorski, Obdorski, Końdyński, Witebski, Mściśławski i całej północnej strony Rozkazodawca i Pan Iwerskiej, Kartalińskiej, Gruzińskiej i Kabardyńskiej ziemi, Czerkaskich i Górnych Xiażąt i innych Dziedziczny Pani Władca, Następca Norwegijski, Xiażę Szleświcko-Holsztyński, Sztormareński, Dittmarscheński i Oldenburski i tam daley, i tam daley, i tam daley. Objawiamy niniejszem, komu o tém wiedzieć należy, iż terazniejszego tysiąc ośmset dwudziestego ósmego roku lutego dziesiątego dnia, w Perskiej wiosce Turkmeneczaju, między NASZĄ CESARSKĄ MOŚCIĄ, a Jego Panującą Szachowską Mością, który Wschodniej granicy Wysokiego Tronu miejsce przenaywyższe przesławne stopnie wielką samowładną moc dawną Wielkich Monarchów Perskich Królów przejął, Mahometańskich Monarchów w czci przewyższającym i wielu Mahometańskich narodów Rozkazodawcą, Perskiej ziemi Naczelnikiem i dobrym Naszym sąsiadem, Wielkim Monarchą Fet-Ali-Szachem, przez umocowanych z obu stron, a mianowicie: z Naszej strony przez Jaśnie Wielmożnego Hrabie Jana Paskiewicza Erywańskiego, Naszego Jenerał-Adjutanta i Jenerała piechoty, Dowódzającego Oddzielnym Korpusem Kaukazkim, Główno-zarządzającego sprawami cywilnymi w Gruzi, Gubernii Astrachańskiej i Obwodzie Kaukazkim, mającego Naczelnictwo nad Flotyllą Kaspijską i Kawalera, i Jaśnie Wielmożnego Alexandra Obrjezkowa, Naszego Rzeczywistego Radcę Stanu, Kamerhera i Kawalera; ze strony zaś Jego Szachowskiej Mości, przez Jego Wrsokość Xiażęcia Abbasa-Mirzę, na mocy danych im pełnomocnictw, postanowiony i zawarty Traktat wiecznego pokoju, zamykający się w szesnastu artykułach, które słowo w słowo brzmią tak:

W imie Boga Wszechmogącego.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, NAYJASNIEYSZY, NAYPOTEŻNIEYSZY, WIELKI MONARCHA CESARZ i SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYY i JEGO Mość Padyszach Perski, zarówno powodowani szczerą chęcią położyć koniec zgubnym skutkom wojny, zupełnie przeciwny Ich wzajemnym zamiarom i przywrócić na trwałey osnowie dawniejsze stosunki dobrego sąsiedztwa i przyjaźni między obudwoma Państwami przez postanowienie pokoju, któryby, w samym sobie zawierając rekomyia swojej trwałości, oddał na czas następny wszelki powód do niezgód i niewyrozumień, naznaczyli swoimi pełnomocnikami dla dokonania tego zbawiennego dzieła: NAYJASNIEYSZY CESARZ JEGOMOŚĆ WSZECH ROSSYY Swojego Jenerał Adjutanta, Jenerała Piechoty, Dowódzającego Oddzielnym Korpusem Kaukazkim, Główno-zarządzającego sprawami cywilnymi w Gruzi, Gubernii Astrachańskiej i Obwodzie Kaukazkim, mającego Naczelnictwo nad Flotyllą Kaspijską, Kawalera orderów: ś. Alexandra-Newskiego z brylantowaną ozdobą, ś. Anny pierwszej klasy z brylantowaną ozdobą, ś. Włodzimierza 1szej klasy, ś. Jerzego 2giej klasy, mającego dwie szpady za odznaczenie się, z których jedna z napisem: „za waleczność” a druga ozdobiona brylantami, i Kawalera orderów cudzoziemskich: Pruskiego Orła Czerwonego 1szej klasy, orderu Xieżyca Wysokiej Porty Ottomańskiej i wielu innych, Jana Paskiewicza, i Swojego Rzeczywistego Radcę Stanu, Kamerhera i Kawalera orderów: ś. Włodzimierza 3ciej klasy, Polskiego ś. Stanisława 2giej klasy i ś. Jana Jerozolimskiego Alexandra Obrjezkowa, a Jego Mość Szach Perski, Jego Wrsokość Xiażęcia Abbasa-Mirzę. Ci Pełnomocnicy, zjechawszy się we wsi

Turkmeneczaju i po wymianie danych im pełnomocnictw, które znalazłszy w należytey formie, postanowili i zawarli niżej następujące artykuły:

ARTYKUŁ I.

Odtąd na wieczne czasy trwać będzie pokój, przyjaźń i zupełna zgoda pomiędzy NAYJASNIEYSZYM CESARZEM Wszech Rossyy i NAYJASNIEYSZYM Szachem Perskim, Ich Następcami i Dziedzicami Tronów, Ich Mocarstwami i zobopólnymi poddanymi.

ARTYKUŁ II.

NAYJASNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy i NAYJASNIEYSZY Padyszach Perski, zważając, że z wojną pomiędzy wysokimi stronami umawiającemi się wynika, a teraz szczęśliwie ukończoną, ustaliły i wzajemne na mocy traktatu Giulistańskiego zobowiązania, uznali za potrzebną rzeczony traktat Giulistański zastąpić niniejszemi warunkami i postanowieniami, które powinny uregulować i ustalać bardziej a bardziej przyszłe pokój i przyjaźń między Rossyą a Persyą stosunki.

ARTYKUŁ III.

Nayjaśniejszy Szach Perski w imieniu swoim i w imieniu swoich następców i dziedziców, ustępuje Cesarstwu Rossyjskiemu w zupełną własność Chaństwo Eriwańskie, po tej i tamtey stronie Araxu, tudzież Chaństwo Nachiczewanńskie. Skutkiem tego ustąpienia, Nayjaśniejszy Szach Perski przyobiecuje niepozniey, jak w sześć miesięcy, licząc od podpisania niniejszego traktatu, zdać Władzom Rossyjskim wszystkie archiwa i dokumenta publiczne, liczące się administracyi obu Chaństw pomienionych.

ARTYKUŁ IV.

Za zgodą obu Wysokich stron umawiających się, postanawia się za granicę pomiędzy obu Państwami linia następująca: poczynszy od tego punktu granicy posiadłości tureckich, który ze wszystkich, w kierunku prostym, leży naybliżej wierzchołka małego Ararat, linia graniczna rozciągać się będzie do wierzchołka tej góry, ztamtąd po jej pochyłości zeydzie ku źródłu rzeki niższego Karasu, wypływającej z południowej strony małego Ararat, potem graniczna ta linia poydzie w kierunku tej rzeki do ujścia jej do Araxu, naprzeciw Szeruru; od tego punktu, daley się rozciągnie ta linia korytem rzeki Araxu do twierdzy Abbas-Abadu; tu, dokoła zewnętrznych fortyfikacyi tej twierdzy, znajdujących się na prawym brzegu Araxu, będzie obwiedziony okrąg, szerokości półagacza t. j. 3½ wiorst Rossyjskich, we wszystkich kierunkach, a przestrzeń ziemi, zawarta spęła w tym okręgu, będzie należała wyłączenie do Rossyi, i ma bydź odcięta z naywiększą dokładnością, w przeciągu dwóch miesięcy, licząc od dnia dzisiejszego. Poczynszy od tego miejsca, gdzie się pomieniony okrąg ze strony wschodniej dotknie do brzegu Araxu, linia graniczna poydzie znówu w kierunku koryta tej rzeki do brodu Jelibufuskiego; ztamtąd posiadłości Perskie rozciągać się będą korytem rzeki Araxu na 3 agacje t. j. 21 wiorst Rossyjskich; potem granica poydzie prosto przez step Muhański, do rzeki Bołgaru, ku miejscu, leżącemu o 5 agacje, t. j. 21 wiorst poniżej zbiegu dwóch rzeczek: Odinabazaru i Sarakamyszy. Ztamtąd granica ciągnąć się będzie wzdłuż lewego brzegu rzeki Bołgaru, w górę, do zbiegu pomienionych rzeczek: Odinabazaru i Sarakamyszy; potem wzdłuż prawego brzegu wschodniej rzeki Odinabazaru, do jej źródła, a od tego miejsca do wierzchołka Dżikoirskich górzystości, tak, że wszystkie wody, spływające z tych górzystości do morza Kaspijskiego, będą należały do Rossyi, a wszystkie wody, zlewające się na stronę Persyi, będą należały do Persyi. Że zaś ta granica pomiędzy obu Państwami stanowi grzbiet gór, ugodzono się przeto, iż pochyłość ich ku morzu Kaspijskiemu należeć powinna do Rossyi, a przeciwna pochyłość ma należeć do Persyi. Od wierzchołka Dżikoirskich górzystości granica idzie do szczytu Kamar-kuja, w kierunku gór, oddzielających Tatysz od okręgu Arzi. Grzbiety gór, rozgraniczające bieg wód na obie strony, stanowiąc tu będą linią graniczną zupełnie tak samo, jak wyżej było powie-

dziano o przestrzeni między źródłem Odinabazaru i Dżikoirskimi górzystościami. Dalej graniczna linija, statecznie zachowując powyższe prawidło, co do biegu wód, będzie się ciągnęła od wierzchołka Kamarkuyskiego, grzbietem gór, oddających okrag Zuwantu od okręgu Arszi, do granicy okręgu Wielkidzi. Tym sposobem okrag Zuwant, wyjąwszy część leżącą z przeciwney strony, względem wierzchołków gór pomienionych, przyłączy się do Rossyi. Od granicy okręgu Wielkidzi, linija graniczna pomiędzy obu Państwami, w statecznem stosowaniu się do powyższego prawidła, biegu wód, będzie się ciągnęła wzdłuż wierzchołków Kłopoty, i w kierunku głównego łańcucha gór, przerywających okrag Wielkidzi, aż do źródła północnego rzeki Astary; zlamtad wzdłuż koryta tej rzeki, do uścia jej do morza Kaspijskiego, gdzie się też kończy linija graniczna, mająca oddzielać posiadłości Rossyjskie od Perskich.

ARTYKUŁ V.

Najjaśniejszy Szach Perski, na dowód szczerę swę przyjaźni ku NAYJAŚNIEYSZEMU CESARZOWI Wszech Rossyy, niniejszym artykułem, tak w imieniu swoim, jak i w imieniu swoich następców i dziedziców Tronu Perskiego, przyznaje uroczystie, wszystkie ziemie i wszystkie wyspy, leżące między liniją graniczną, wyżej oznaczoną, a między grzbietem gór Kaukaskich i morzem Kaspijskiem, równie jak wszystkie koczujące i inne narody, które w tych krajach mieszkają, należącemi na wieczne czasy do Cesarstwa Rossyjskiego.

ARTYKUŁ VI.

Najjaśniejszy Szach Perski, przez wzgląd na znaczne ofiary, przyczynione Cesarstwu Rossyjskiemu przez wynikłą pomiędzy obu Państwami wojnę, jako też na stratę i uszczerbek, poniesione przez poddanych Rossyjskich, obowiązują się wynagrodzić je pieniężnem wynagrodzeniem. Summę tego wynagrodzenia obie wysokie strony umawiające się postanowiły na dziesięć kururow tomanów raidze, czyli dwadzieścia milionów rubli srebrem; termin zaś wypłaty sposób i jej zabezpieczenie, postanowione są w osobnym traktacie, który będzie miał taką moc, jakby wyciągniony był do niniejszego traktatu słowo w słowo.

ARTYKUŁ VII.

Ponieważ zaś Najjaśniejszy Szach Perski za dobrą uznał, naznaczyć swoim dziedzicem i następcą Tronu, Dostojnego syna swego, Xiążęcia Abbas-Mirzę; przeto NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy, aby publicznie dowieść Najjaśniejszemu Szachowi Perskiemu Swoję przyjaźnielską skłonność i chęć przyczynienia się do utrwalenia tego porządku sukcesyynego, obowiązują się uznać odtąd w Dostojnej osobie Jego Wysokości Xiążęcia Abbas-Mirzy, dziedzica i następcę Korony Perskiej, a po jego na Tron wstąpieniu, poczytywać go za prawnego Monarchę tego Mocarstwa.

ARTYKUŁ VIII.

Statki kupieckie Rossyjskie, dawnym zwyczajem, mają prawo odbywania wolnej żeglugi po morzu Kaspijskiem i wód jego brzegów, równie jak przybijania do nich; w razie rozbicia, ma być dawana im w Persyi wszelka pomoc. Podobnież nadaje się i statkom kupieckim Perskim prawo, odbywania żeglugi, na dawnym układzie, po morzu Kaspijskiem, i przybijania do brzegów Rossyjskich, gdzie nawzajem, w przypadku rozbicia, ma być dawana im wszelka pomoc. Co zaś do statków wojennych, jako oddawna same tylko statki wojenne pod banderą wojenną Rossyjską mogły odbywać żeglugę po morzu Kaspijskiem, tedy dla tej przyczyny zachowuje się i potwierdza się dla nich i teraz dawniejsze to prawo wyłączone, z tém, iż oprócz Rossyi, żadne inne Mocarstwo nie może mieć na morzu Kaspijskiem statków wojennych.

ARTYKUŁ IX.

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy i Najjaśniejszy Szach Perski, pragnąc wszelkiemi środkami utwierdzić związek pokoju i przyjaźni, tak szcześnie między Nimi wznowiony, pozwalają, aby wzajemni wysokich Dworów Posłowie, Ministrowie i Sprawujący interesa, wysyłani do tego

lub drugiego Państwa, dla dopełnienia czasowych poleceń, lub dla ciągłego przebywania, byli przyymowani z honorami i dystynkcyą, odpowiedniemi ich tytułowi, dostojństwu wysokich stron umawiających się, szczerę przyjaźni je łączącey, i zwyczajom miejscowym. Na ten koniec postanowiony będzie przez osobny protokół, ceremoniał do zachowywania z tej i drugiej strony.

ARTYKUŁ X.

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy i Najjaśniejszy Szach Perski, uważając przywrócenie i rozszerzenie handlowych pomiędzy obu Państwami stosunków, za jeden z nayszybszych dobroczynnych skutków przywrócenia pokoju, za zupełną zobopólną zgodą, uznali za dobrą, ułożyć wszystkie rozporządzenia, dotyczące się opieki nad handlem i bezpieczeństwem obustronnych poddanych, i zawrzeć je w dołączającym się przy niniejszym, oddzielnym akcie, który, będąc zawarty przez Pełnomocników zobopólnych, jest i będzie uważany, jako równey mocy część teraźniejszego traktatu pokoju. Najjaśniejszy Szach Perski zostawuje dla Rossyi, jak to i wprzód było, prawo naznaczania Konsulów lub Agentów handlowych, wszędy, gdzie dobro handlu, wymagać tego będzie, i obowiązują się tym konsulom i agentom, z których każdy będzie miał w swoim orszaku nie więcej, jak dziesięciu ludzi, dawać opiekę, iżby używali honorów i przywilejów, publicznemu ich tytułowi właściwych. NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy przyrzeka ze Swęj strony, zachowywać zupełną wzajemność, względem konsulów lub agentów handlowych Najjaśniejszego Szacha Perskiego. W razie słusznego zażalenia Rządu Perskiego na agenta Rossyjskiego lub konsula, Minister Rossyjski, lub sprawujący interesa przy Dworze Najjaśniejszego Szacha, jako bezpośredni ich Naczelnik, ma oddalić przewinionego od obowiązku, i tymczasowie poruczyć ten obowiązek drugiej osobie, wedle swojej uwagi.

ARTYKUŁ XI.

Wszelkie wymagania zobopólnych poddanych i inne sprawy, zawieszone przez wojnę, będą wznowione i rozstrzygnięte według sprawiedliwości, po zawarciu pokoju. Co do długów obustronnych poddanych, pomiędzy sobą i na skarbie, tego albo drugiego rządu, ma nastąpić niezwłoczne i zupełne zadosyćuczynienie.

ARTYKUŁ XII.

Wysokie strony umawiające się, dla dogodności zobopólnych poddanych, postanowiły za spólną swą zgodą: tym z pomiędzy nich, którzy mają własność nieruchomą z obustron Araxu, dozwolnić termin trzyletni, w przeciągu którego mogą swobodnie przedawać ją i zamieniać; wszakże NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy, ile to do Niego należy, wyłącza z tego dobroczynnego rozporządzenia, Husseyn-Chana, byłego Sardara Erywańskiego, brata jego Hassan-Chana i Kerim-Chana, byłego rządce Nachiczewańskiego.

ARTYKUŁ XIII.

Wszyscy jeńcy wojenni obu stron, zehran i w ciągu ostatniej wojny lub wprzód, równie jak poddani obu Rządów, którzy kiedykolwiek nawzajem dostali się w niewolę, powinni być oswobodzeni i zwróceni w przeciągu czterech miesięcy; mają oni być opatrzeni w żywność i inne potrzeby, i odesłani do Abbas-Abadu, dla zdania wzajemnym kommissarzom, którzy się wyznaczą dla przyjęcia ich i rozporządzenia dalszego względem przeprowadzenia do miejsca ich pobytu. Wysokie strony umawiające się będą podobnież postępowały ze wszystkimi jeńcami wojennymi i wszystkimi Rossyjskimi i Perskimi poddanymi, którzy się nawzajem dostali w niewolę, a którzyby nie byli zwróceni w oznaczonym terminie, dla odległości miejsca ich znajdowania się, lub dla innej jakiegokolwiek przyczyny, albo okoliczności. Oba Mocarstwa zastrzegają sobie wyrażne i nieograniczone prawo, domagania się o takich w każdym czasie, i obowiązują się zwracać ich nawzajem, wedle tego, jak się okażą, lub gdy upomnienia się o nich zaydą.

ARTYKUŁ XIV.

Zadna z wysokich stron umawiających się nie będzie żądała wydania zbiegów i dezertarów, którzy przeszli w poddaństwo drugiej przed zaczęciem ostatniej wojny, albo w czasie tej wojny. Dla zapobieżenia zaś szkodliwym skutkom, wzajemnie wyniknąć mogącym z porozumień szkodliwych między niektórymi z tych zbiegów, a ich dawniejszymi spółziomkami lub podwładnymi, Rząd Perski obowiązuje się, w swoich posiadłościach, zawartych między Araxem a linią, utworzoną przez rzekę Czara, jezioro Urmia, rzekę Dżakatu i rzekę Kizil-Ozan, do ujścia jej do morza Kaspijskiego, zabronić przemieszczania tym osobom, i które teraz lub później będą w nazwiskach przez Rząd Rossyjski podane. NAYJAŚNIEJSZY CESARZ WSZECH ROSSYI, ze SWOJEJ strony przyrzeka również nie dozwalać Perskim zbiegom osiadać lub przemieszczać w Chanstwach Karabachskiem i Nachiczewaniskiem, jako też w części Chanstwa Eriwańskiego, na prawym brzegu Araxu leżącej. Ale samo przez się rozumie się, iż warunek ten jest i będzie obowiązującym tylko względem osób, które sprawowały publicznie urzędy lub mającym jakie dostojenstwo, jakimi są: Chanowie, Begowie i naczelnicy duchowni albo Mołły, którzy osobistym przykładem, namowami i tajnymi związkami mogą mieć szkodliwy wpływ na dawniejszych swoich spółziomków, którzy byli pod ich zarządem, albo im podwładnych. Co się tyczy w ogólności mieszkańców Państw obu, tedy wysokie strony umawiające się postanowiły, iż zobowiązani poddani, którzy przeszli lub nadal przejdą z jednego Państwa do drugiego, mogą osiadać i żyć wszędzie, gdzie dozwoli ten Rząd, pod którym będą się znajdowali.

ARTYKUŁ XV.

Nayjaśniejszy Szach Perski, powodowany dobroczynnym i zbawiennym zamiarem przywrócenia spokojności swojemu Mocarstwu, i usunięcia od swych poddanych wszystkiego, co by tylko mogło powiększyć ich niedole, sprawione im przez wojnę, tak szczęśliwie niniejszym traktatem ukończoną, daje całkowite i zupełne przebaczenie wszystkim mieszkańcom i urzędnikom obwodu, zwanego Adzerbaydżanem. Żaden z nich, do jakiegobykolwiek należał rzędu, nie może podlegać przesładowaniu, ani też obwinieniu za opinie, postęпки swoje, lub prowadzenie się w ciągu wojny, albo w przeciągu tymczasowego zajęcia, pomienionego obwodu, przez wojska Rossyjskie. Prócz tego będzie dozwolony tym urzędnikom i mieszkańcom termin roczny, licząc od dnia dzisiejszego dla wolnego przejścia ze swojemi familiami z obwodów Perskich do Rossyjskich, dla wywiezienia i sprzedaży majątku ruchomego, bez żadnych ze strony Rządu i miejscowej Zwierzchności przeszkód, i nie pobierając od sprzedawanych lub wywożonych przez te osoby majątków irzeczy jakiegokolwiek poszliny lub podatku. Co się zaś tyczy majątku nieruchomego, naznacza się termin pięcio-letni na jego sprzedaż lub uczynienie, wedle upodobania, względem niego rozporządzeń. To przebaczenie wszelako nie rozciąga się do tych, którzy przed upływem pomienionego terminu rocznego, dopuszczają się jakiegokolwiek winy lub przestępstwa, podlegającego prawnemu ukaraniu.

ARTYKUŁ XVI.

Po podpisaniu tego traktatu pokoju, obustronni Pełnomocnicy wyszłą, bez odkładania, do wszystkich mieysc, uwiadomienia i należyte zalecenia o niezwłocznym zaprzestaniu działań wojennych. Niniejszy traktat pokoju, sporządzony we dwóch, jednakowego brzmienia exemplarzach, podpisany przez pełnomocników obu stron, stwierdzony herbami ich pieczęciami, i nawzajem przez nich zamieniony, ma być zatwierdzony i zaratyfikowany przez NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA WSZECH ROSSYI i NAYJAŚNIEJSZEGO SZACHA PERSKIEGO, a uroczyste z własnoręcznym ich podpisem ratyfikacje, będą zamienione przez obustronnych pełnomocników, w ciągu czteromiesięcznego terminu, lub jak można będzie prędzej.

Zawarty we wsi Turkmeneczaj, 10 lutego, roku od Narodzenia Chrystusa 1828.

Na autentyku podpisano:

Jan Paskiewicz.

A. Obrjekow.

Dla tego NASZA CESARSKA MOŚĆ po dostatecznym rozpatrzeniu wyżej wypisanego Traktatu potwierdziliśmy go i zaratyfikowaliśmy, a jako przez to za dobre przyjmujemy, potwierdzamy i ratyfikujemy w całym jego brzmieniu, obiecując CESARSKIM NASZYM słowem za NAS i następców NASZYCH, że wszystko, co w tym Traktacie postanowiono, będzie przestrzeganiem i dopełnianiem przez NAS nietykalnie? Na wiarę czego, tę NASZĄ ratyfikację podpisawszy własnoręcznie, rozkazaliśmy utwierdzić pieczęcią NASZĄ Państwa. Dan w Sanktpetersburgu, roku od Narodzenia Chrystusa 1828 marca 20 dnia, Panowania NASZEGO roku trzeciego.

Na autentyku podpisano własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką tak. NIKOLAJ.

Sankt Petersburg, dnia 28 marca.

(Journal de St. Petersburg.)

Przez Ukaz pod d. 24 b. m. wydany do Rządzącego Senatu, NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, raczył mianować Wice-Kancelerzem, Rzeczywistego Radcę Taynego, Hrabiego Nesselrode, sprawującego Ministerium spraw zagranicznych.

Reskrypta Jego Cesarzkiej Mości.

I. Do Rzeczywistego Radcy taynego Hrabiego Koczubeja, Prezydenta Rady Państwa.

Pragnąc okazać szczególną przychylność, jaką mamy dla W Pana za gorliwość, której nigdy nie przestałeś dowodzić, w długim zawodzie swojej służby, i za niezmordowane starania, które podejmujesz dla dobra oyczyzny, nadał mi W Panu znaki brylantowe orderu ś. Andrzeja, które tu załączone przesyłamy.

Zapewniając W Pana o NASZEJ przychylności CESARSKIEJ, jestem dla W Pana zawsze życzliwym.

Sankt-Petersburg
d. 24 marca 1828 r.

Podpisano: NIKOLAJ.

II. Do Ministra Domu CESARSKIEGO, Jenerał-Adjutanta Xiążęcia Wołkońskiego.

Na okazanie Wysokiego NASZEGO zadowolenia ze służby W Pana, i chcąc szczególniej dać W Panu oznakę NASZEGO uznania, za doskonały porządek, któryś zsprowadził we wszystkich częściach Ministerium, W Panu powierzonego, zaszczycamy W Pana znakami brylantowymi orderu ś. Andrzeja, i rozkazujemy nosić podług ustaw.

Zapewniając W Pana o NASZEJ przychylności CESARSKIEJ, jestem na zawsze dla W Pana życzliwym.

St. Petersburg dnia
24 marca 1828 r.

Podpisano: NIKOLAJ.

— Przez inne Reskrypta teyże daty, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył mianować kawalerem wielkiego Krzyża 1szej klasy orderu ś. Włodzimierza, Rzeczywistego Radcę taynego Tutolmina, Członka Rady Państwa, i mianować kawalerem orderu ś. Anny 1szej klasy Rzeczywistego Radcę Stanu i sekretarza Stanu D. Daszkowa, pomocnika ministra spraw wewnętrznych, tudzież rzeczywistego Radcę stanu Beklemiszewa, sprawującego obowiązki Koniuszego, a wielkiego krzyża orderu ś. Włodzimierza 2ey klasy Radcę taynego Rodofinikina, dyrektora departamentu azyatyckiego w kolegium spraw zagranicznych.

— Przez inny reskrypt pod tymże dniem, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył przesłać tabakierę, ozdobioną bryllantami, ze swoją cyfrą, Jenerał-majorowi Zacharzewskiemu, naczelnemu dyrektorowi administracji Pałacu CESARSKIEGO w Carskim-Siele.

— Przez Ukaz wydany do Rządzącego Senatu, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył wynieść do rangi Rzeczywistego Radcy taynego, Radcę taynego, Barona Anstett, Swojego ministra pełnomocnego przy Seymie Niemieckim.

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 45.

Wilno dnia 9 Kwietnia r. 1828 Roku

Przez Ukazy pod d. 24 marca wydane do kantoru Dworu, NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ raczył mianować fręylina mi NAYJAŚNIEJSZYCH CESARZOWYCH, Panny, *Lubi w Jarow*, siostrzenicę Jenerał porucznika Nikiti na, hrabiankę *Cecylią d'Elmpt*, córkę Hrabiny *d'Elmpt*, mistrzyni Dworu JęY CESARSKIEY WYSOKOŚCI Wielkiej Xiężny HELENY, oraz Panny, *Ba-barę Miatlew* i *Zofię Kozłow*.

— Przez ukaz JEGO CESARSKIEY MOŚCI teyże daty, wydany do Rządzącego Senatu, mianowany jest koniuszym NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA Jenerał-adjutant *Baron Friderichs*.

— Przez inny Ukaz pod tymże dniem, wydany do kantoru Dworu, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył mianować kamerjulekrami, translatora *Arkadyusza Masowskiego*, Hrabiego *Alexandra Tomasowa*, obu z kollegium i praw zagranicznych.

— Przez Ukaz pod d. 26, wydany do tegoż kantoru, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył zaszczyścić kluczem szambellańskim *P. Gruszeckiego* 5tey klasy, kontrolera naczelnego w Ministerjum Domu CESARSKIEGO, i Radcę kollegialnego barona *Renne*, członka kantoru intendencyi Dworu.

— Przez reskrypt pochlebny z d. 15 marca, NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ raczył udarować orderem s. Anny 1ey klasy Rzeczywistego Radcę Stanu *Obrjezkowa* drugiego pełnomocnika w nego cyacyi o pokoy z Persyą.

— Jenerał-porucznik Hrabia *Gurjew*, i odstawny Jenerał-major baron *Pahlen*, wyniesieni do rangi Radców tajnych, zostali mianowani Senatorami, i wezwani do zasiadania, pierwszy w departamencie 1ym, a drugi w 3im oddziale 5go departamentu Senatu.

Sankt Petersburg, dnia 30 marca,

(Journal de St. Petersburg.)

Jego Królewska Wysokość Xiążę *Oranii*, przybył do tutejszey stolicy.

— Przewielebny Włodzimierz biskup *Kurski*, wezwany został do zasiadania w Najswiętnym Synodzie. Przewielebny Oyciec *Gabryel*, archimandryta klasztoru Peczerskiego i rektor seminarium dyceczalnego Niżnie-Nowgorodzkiego mianowany jest biskupem Kałuzkim na miejscu Nayprzewielebniejszego *Grzegorza*, członka Najswiętszego Synodu, który został mianowany arcybiskupem i przenosi się na dycecyę Rjazańską.

— Na zaświadczenie JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA Wielkiego Xięcia KONSTANTEGO, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył podnieść do rangi Rzeczywistego Radcy Stanu *P. Krezowa*, 5tey klasy urzędnika w ministerjum skarbu.

— Rzeczywisty Radca Stanu *Bazmakow*, Szambellan JEGO CESARSKIEY MOŚCI, który został przy Jenerał-gubernatorze gubernii Nowo-Rossyyskich i Bessarabii, otrzymał, na własną prośbę, uwolnienie ze służby.

(z Paszety Północney.)

D. 24 h. m. zakończył życie w St. Petersburgu, w podeszłym wieku, Członek Rady Państwa, Jenerał piechoty Hrabia *Maciej Iwanowicz Lambdorff*, mąż rzadkich cnót i przymiotów. Należał on do wychowania teraz szczęśliwie Panującego NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA i Wielkiego Xiążęcia *MICHAŁA PAWELOWICZA*.

— Z Moskwy donoszą o zgonie młodego pisarza, *Alexandra Iwanowicza Pisarewa*, wydawcy Moskiewskiego album teatralnego, autora i tłumacza kilku sztuk dramatycznych, dobrze od publiczności przyjętych.

ANGELIA.

Londyn dnia 28 marca

(z Gazety Warszawskiej.)

Z powodu słabości zdrowia Pana *Grant*, Pre-

zesa wydziału handlowego, wniesienie nowego bi-lu zbożowego w Izbie Niższej, odłożone zostało do dnia 31 b. m.

Infant Portugalski *Don Miguel* chciał darować kosztowną tabakierę, wysadzaną dyamentami, Panu *Hoste*, dowódcy okrętu Królewskiego, na którym tenże Infant przybył z *Calais* do *Dowres*; lecz Pan *Hoste* wymówił się od przyjęcia tego daru, oświadczając, iż, jako officer Angielski, wypełnił tylko swoją powinność.

Według najswieższych doniesień z *Lizbony*, liczne woysko Hiszpańskie ma stać przy granicy Portugalskiej, i rzeczy zdają się przybierać taką postać, jak w roku zeszłym, kiedy wypadało postać woysko Angielskie do Portugalii.

— Dnia 29 —

Przybyła tu Deputacya z petycyą od mieszkańców Niższej Kanady, obeymującą 82,021 podpisów. Uskarżają się w niej tak na systemat rząd w ogólności, jako też na administracyą teraźniejszego Wielkorządcy *Lorda Dalhouse*, w szczególności.

Odebrany tu list z *Mezyku* pod d. 23 stycznia wyraża: „Poymano wprowadzić Jenerała *Bravo*, Vice-Prezydenta, który przeszedł do powstańców, i rozpoczęto już proces przeciw niemu; lecz powszechnie mniemają, iż nie będzie karany śmiercią. Woysko rządowe zajęło *Tutazingo*, gdzie była główna siła powstańców. Plan tego powstania nie zmierzał do obalenia konstytucyi, lecz do odmiany teraźniejszego rządu.”

FRANCYA.

Paryż dnia 30 marca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Listy prywatne z południowey Francyi donoszą, iż liczne oddziały woyska ciągną przez Departament *de la Drome* do *Tulonu* i *Marsylii*, gdzie czynią znaczne uzbrajania wojenne. Nie wiadomo jednak, czyli wyprawy te przeznaczone są przeciw Algierowi lub do Lewantu. Gdy dnia 18 h. m. oddział 2go półku artylleryi miał wychodzić z *Montpellier*, Półkownik *Thuilliers* przemówił do żołnierzy temi słowy: „Król powołuje was, abyście należeli do wyprawy woyskowej, i poczytujecie się za szczęśliwych pełniąc ten rozkaz. Nie wiem czyli będziecie mieli sposobność odznaczenia się w bojach; lecz niech będzie co chce, jestem przekonany, iż uczynicie zaszczyt półkowi waszemu.” Żołnierze odpowiedzieli okrzykiem: *Niech żyje Król!*

Podług listów z *Bajonny*, osady Francuzkie w *St. Sebastian* i *Pampelunie*, wyйдą dopiero zamtąd d. 1 października.

Jeden z tutejszych dzienników pisze, iż Pan *Rotschild* postać Panu *Lamb* list z podziękowaniem, iż użytymi przez siebie środkami, ocalił pieniądze przesłane do Portugalii.

— Dnia 31 —

Wczora po mszy s. Postowie zagraniczni złożyli hołd uszanowania Królowi Jmci i dostojney jego rodzinie.

Jeden z tutejszych Dzienników twierdzi, iż 100tysięczne woysko zbierające się w *Tulonie*, nie jest przeznaczone przeciw *Algierowi*, lecz do *Morei*; twierdzi oraz, iż jeżeli kazano wstrzymać przysposobienia do wsiadania tego woyska na okręty, mogło to pochodzić raczey z podania noty od gabinetu angielskiego, nie zaś z przybycia pełnomocnika algierskiego do układania się o pokoy, któreto przybycie dzisiejszy *Monitor* ogłasza za bezzasadne.

W jednej z gazet Marsylijskich czytamy co następuje: „Jeżeli można wierzyć biegającym tu wieściom, przybycie woysk Azyatyckich do *Stambułu* zrządziło tam największy nieład; mimo wszelkich usiłowań około utrzymania porządku, rząd nie mógł przeszkodzić zabiciu kilku Chrze-

ścian na ulicach. Turcy sami wychodząc z domu nie są bez obawy, i stają się także czasem ofiarą panującego nieładu w tej stolicy.

Margrabia de Chaves jeszcze bawi w *Bajonnie*; lecz w każdej chwili spodziewa się od *Don Miguela* rozkazu powrócenia do Portugalii.

Gazeta Francyi odebrała list prefekta Departamentu *Sekwany*, w którym zbija jeden z jej artykułów o domach gier paryżskich, tej treści: że dwa domy rząd skassował; że do innych trzech, gdzie się schodzono w południe, odtąd dopiero po godzinie 5ciej będzie można być przyjmowanym; że zmniejszono liczbę stolików; że do żadnego domu gry nie można wejść bez rekomendacyi; że nareszcie kobiety, małoletni, uczniowie szkół królewskich, uniwersytetu i pensyi, płatnicy, kassyerowie, woźni kassowi, słudzy i wszyscy notowani w policyi, zostali jak najszybciej wyłączeni, pod karą 500 franków n. antreprenera. Dodaje Prefekt, iż w każdym razie może być ciągnione śledztwo na dowód niezastosowania się do powyższych urzędzeń,

HISZPANIA.

Madryt d. 20 marca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dnia 15 b. m. zaszła tu krwawa kłótnia między żołnierzami gwardyi i pułków liniowych, przy czem 19 żołnierzy po większej części śmiertelnie raniono.

W *Urgelu* znaleziono 700 ukrytych karabinów; były to przygotowania do zajęcia twierdzy.

Dnia 17 b. m. wyszedł z *Barcellona* trzeci oddział powstańców, skazanych na wygnanie do *Afryki*. Składał się z 214 ludzi.

— Dnia 21 —

Posel Angielski otrzymawszy listy z *Lizbony* podał rządowi naszemu notę, z powodu której rozkazano Jenerałom w prowincjach graniczących z Portugalją, aby zbiegłym Portugalczykom nie pozwalali wracać do ich oyczyzny. Tymczasem rozkaz ten nieco się spóźnił, i wielu takich Portugalczyków już wróciło. Z *Lizbony* dowiadujemy się, iż Królowa wdowa jest bardzo czynną.

Dwór nasz wyjedzie dnia 9 kwietnia z *Barcellona* napowrót do tutejszej stolicy. Jeden półk lekkiej piechoty, uda się wkrótce z *Sewilli* do *Hawanny*.

Barcellona d. 22 marca.

Onegdaj przybył tu nadzwyczajny goniec z *Paryża*. Wiezie listy, które, jak słychać, tyczą się uskutecznienia kapitulacyi, zawartych między Jenerałami wojska konstytucyjnego i Francuzkiego, a zatwierdzonych przez Xiążęcia *Angouleme*, które Król *Ferdynand* obiecał przywieść do skutku.

TURCYA.

Stambuł d. 11 marca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Sihlidar Wielkiego Wezyra przejeżdżał przez *Smyrne*, udając się do *Czesmy*, dokąd także wyjechał Jenerałny Intendent skarbowy *Azyi* mniejszej, dla przyspieszenia dostaw do wielkiego obozu, który ma być rozbitý naprzeciw *Scio*, w celu ułatwienia środków odzyskania tej wyspy.

Basza *Smyrneński* otrzymał rozkaz Porty, aby z państwa Tureckiego wygnać wszystkich Xięży katolicko-ormiańskich, urodzonych w *Azyi* mniejszej.

Po zajęciu od niejakiemu czasu przez Greków warowni *Vassiladi*, trzeba się spodziewać poddania się *Missolungi*.

Utrzymuje się tu pogłoska o bliskim ustąpieniu *Ibrahima* Baszy z *Morei*; twierdzą nawet, iż wojsko Egipskie wyszło już z *Trypolizy*.

Flotylla zostająca pod dowództwem *Tahir* Baszy, wypłynęła powtórnie z *Dardanellów* ku

Scio, dla łatwiejszego wysiadania wojska, które Basza *Smyrneński* posyła na pomoc tej wyspie.

Były *Defterdar* ma się udać w tajnym zleceniu do *Romellii*.

Prześladowania Ormian trwają ciągle, a Xięża Ormiańscy nieunici są najszybciej w przymuszaniu Katolików do poddania się ich Patriarsze. Codziennie zdarzają się wygnania i uwięzienia, a nowy firman powiększa surowe środki, nakazując wyraźnie, aby Katolicy byli posłusznymi Patriarsze Greckiej.

Słychać, iż według rozkazu Hrabiego *Capodistrias*, wszyscy cywilni Turcy obojczy płci, znajdujący się w niewoli Greckiej, zostali uwolnieni. Już kilku ich przybyło do *Smyrny*.

Od granic tureckich 21 marca.

Słychać, iż Grecy ustąpili z wyspy *Scio*. Zdaje się, iż byli w takim nieładzie, że *Fabvier* ledwo nie został zabity od własnego swego wojska. Pokazanie się flotylli pod dowództwem *Tahir* Baszy, i posiłków wysłanych przez Baszę *Smyrneńskiego*, skłoniło Greków do opuszczenia wyspy bez odporu. Turcy mieli przy tém zabrać kilka statków greckich. *Tahir* Basza nie chciał ścigać Greków, i z flotyllą swoją wrócił dnia 19 marca do *Stambułu*.

Szyprowie mieli w połowie marca widzieć 6 fregat i korwet eskadr sprzymierzonych niedaleko *Nawarynu*. Donoszą oni także, iż flota Egipska, która, według zapewnienia *Mehemeda Alego*, była przeznaczoną do *Kandy*, zawinęła do *Modonu* i *Nawarynu*. Hrabia *Guilleminot*, poseł francuzki, najął w *Korfu* mieszkanie na 3 miesiące. Spodziewają się tam (jak słychać) przybycia posłów Tureckiego i Austryackiego. Rząd w *Malcie* najął pewną liczbę okrętów, po większej części austryackich, dla sprowadzenia zboża z *Egiptu*, które kupiono od tamecznego Baszy.

Po zdobyciu *Missolungi* przymusił *Ibrahim* Basza Greków zabranych w niewolę, aby poległym swoim ziomkom porzucali uszy, potem je nasolili i upakowali w beczki, celem posłania do *Stambułu*. Że zaś liczba ich nie była tak znaczna, aby czyniła wielkie wyobrażenie o ważności odniesionego zwycięstwa, kazał więc *Ibrahim* przydać do tego uszy poległych Turków. Grecy rozgniewani tą narzuconą im obmierzłą robotą, i przydaniem uszu Turków, włożyli w beczki kartki z napisem: *Z długosci uszu poznać można, iż nie są greckie*.

Smyrna dnia 5 lutego.

Na jednym z ostatnich popisów nowego wojska w *Stambule*, z wielką zgromadzoną prawowiernych *Mahometanów*, *Mufty*, *Wielki Wezyr* i *Seraskier*, stosownie do rozkazu Sułtana, ukazali się w stroju wojskowym. Okoliczność ta, szczególniej z powodu *Mufty*, wielkie uczyniła wrażenie na umysłach zwolenników *Proroka*.

Zostajemy tu w okropnej niepewności. Sułtan zaczyna się starać o podbudzenie ludu przeciwko Chrześcijanom. Ogłoszono nam hattiszerif, który widocznie przekonywa, jak daleko zamiarem jest tego pisma wplątać w niebezpieczeństwo i naród i Monarchę, w niebezpieczeństwo zaś tego rodzaju, aby im już odebrać wszelką sposobność cofnięcia się lub przystąpienia do układów, w razie nawet trwania pośrednictwa. Akt ten oddycha wściekłością; lecz też przyznać trzeba, iż Sułtanowi nie zostawiono nic innego, jak tylko jedno użycie broni, fanatyzm i rozpacz. Czyli jednakże potrafi zrobić wielkie wrażenie, bardzo wątpimy: dzisiejsi bowiem Turcy są w stanie jakiegoś osłabienia, a to ztąd pochodzi, iż postradali zupełnie zaufanie w swoich dawnych instytucjach, nowe zaś przepisy jeszcze go im nie natchnęły. Podobny stan jest właśnie, dla wszystkich w ogólności narodów rewolucyj krzyżys; jest chwilą najwyższego osłabienia, jakiego doświadczamy między chorobą i powrotem do zdrowia.

Pozwolono drukować.

Z polecenia *J.W. Litewskiego* *Wojennego Gubernatora*.
Andrzej Bucharski *Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler*,

w *Drukarni Redakcyi*.

Wilno dnia 9 Kwietnia o. s. 1828 roku.

1 Od Magistratury Powszechney Opieki Litewsko Wileńskiej Gubernii ogłasza się, iż w dniach 16. 19 i 20 teraźniejszego miesiąca apryla będą się odbywać targi na oddanie w dwuletnią dzierżawę przewozu w miasteczku Niemenczynie z mieszkalnym domem, karczmą, i dalszym zabudowaniem do onego należnym, a za tem życzące osoby wziąć w tenutę takowy przewóz, raczą jawić się na pomienione terminy do teyże Magistratury z pewnemi Ewicyami. Roku 1828 apryla 8 dnia.

Непременный Членъ и Кавалеръ Пемръ Клейснъ

Sekretarz Jan Soliman.

1 Gdy licytacja ogłoszona w Kuryerze Litewskim pod N. 20. 21. i 22 na oddanie majątku Dowgierdziszek na czynsz wieczny, nie przyszła do skutku; przeto Rząd Uniwersytetu do takowej licytacji nowe naznaczył terminy w dniach 21. 23. i 24. teraźniejszego miesiąca kwietnia i o tem do publiczney wiadomości podaje. Sekretarz Felix Mierzejewski.

1. 1828 roku apryla 3 dnia, Sąd Ziemski Powiatu Trockiego do celu usatysfakcyonowania wierzycieli W.W. Franciszka b. Pisarza Grodzkiego Trockiego i Alfonsa Sędziego Granicznego tegoż Powiatu braci Potrykowskich, Taxę i Exdywizyą doczesną majątku Gineyciszek w Trockim Powiecie położonego przez wyrok swój w roku 1828 marca 8 dnia ogłoszony, przeznaczając na wszystkich kredytorach i pretensorach do Massy funduszu pod Taxę idącego, jako też na samych debitorach komportacją na dzień 1 maja idącego roku do Kancelaryi swego Sądu nakazał, a po spełnieniu tego, w dniu 1 lipca tegoż roku do zdecydowania pretensyów wierzycielskich i onych usatysfakcyonowania przystąpić zadeklarował. Ażeby więc nikt niewiadomością o takowym Dekrecie nie wymawiał się, Sąd przez niniejszą awizacyą interessowane osoby zawiadamia.

Józef Kuczewski Prezes Ziem. Powiatu Trockiego Kawaler.

Władysław Syrnó Sędzia Ziem. Trocki.

Leonard Zyliński Sędzia Ziem. Trocki.

Vice Rejent Wiktor Szachno.

1 Dom Samsounowiczow w Mieście Wilnie za Ostrą bramą pod N. 1280 położony, z mocy przyporuczoney mnie przez Magistrat Administracyi, wypuszczam w roczną arędę więcey dającemu w trzech terminach, w 1wszym d. 9. 2gim d. 11, trzecim i ostatecznym d. 16 b. miesiąca apryla; życzący ony otrzymać w powyższych terminach w tymże Domie zająć się.

Maciej Pawłowski.

Wolno drukować Wilno 7 kwietnia 1828 roku A. Powstański Prez. Kom. Genz. Wileń. Radca Koll. i Kawaler.

1 W kamienicy Sowieńnikowey Nowickiey w Mieście Wilnie przy Tatarskiej ulicy, jest do zaarendowania apartament, i osobno kawalerskie pokoje, do tego kuchnia angielska, stajnia, wozownia i sklepy. Ktoby życzył nająć

może się z aktorką ugodzić, w tymże domie mieszkającą. 1828 roku apryla 3 dnia.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

1 W domu J.W.W. Wańkowiczow obok Kościoła S. Kazimierza na Wielkiej Ostrobramskiej ulicy w handlu J. P. Wołczaninowa znajduje się nowy transport fajansu fabryki Kijowskiej jako to: talerzy białych N. 1go cena za tuzin i r. sr., równie też serwisow stołowych kolorowych, rozmaitey porcelony i kryształow brylantowanych szkła stołowego w rozmaitych gatunkach, i rozmaitey galanteryi można dostać za pomierną cenę.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla niewiadomości miesca przebywania, mających pretensye za skradzione rzeczy przez Dementa i Leona Rybakowskich, Grzegorza Iwanowa i Terentia Sierhieja, sukcesorow zmarłego Xiędza Rymuntowicza, na 386 rub. 80 kop., szlachcica Taraszkiewicza na 991 rub. 914 kop., i Ignacego Sabiniego na 141 rub. 70 kop., assygn. oprócz zrobionej za pośrednictwem Mieskich i Ziemskich Policyy publikaty, niniejszém ogłasza się, aby się oni jawni do Wileńskiego Grodzkiego Sądu, na oznaczony Najwyższym Ukazem d. 14 lutego 1800 r. czteromiesięczny termin, dla wykonania przepisanej Ukazem Rządzącego Senatu d. 9 grudnia 1826 roku nastatym, przysięgi pod przetrą oney za niejawnieniem się na termin. Dnia 5 kwietnia 1828 roku.

Sowieńnik Błażowski

Sekretarz M. Lubąński.

Kollegialny Sekretarz Leonowicz

2 Policya Miasta Wilna przez niniejsze zawiadania, że na mocy zaleceń wyższej Zwierzchności wypuszczają się z publiczney licytacji w arędowną tenutę domy za Skarbową należność byłych podradczykow Wileńskich mieszczan starozakonnych Icki Taybera na Zarzeczu pod N. 583 i Josela Beyraka, Gabryela Mayzela na Rudnickiej ulicy pod N. 278, także część czyli schedę wydzieloną w domu Wołłowicza na Zamkowej ulicy dla W. Prozora, również żyda Orela kupca na Rudnickiej ulicy pod N. 280; za tem na wzięcie takowych domow przez licytacją w arędę od terminu 1go Jerzego to jest 23 teraźn. mca apryla, do takowej licytacji naznaczają się terminy iszy 16, 2gi 17 i 3ci ostateczny 18 tegoż mca apryla, a przetarg dnia 20 tegoż mca; kondycye zaś takowej arędy można widzieć każdodziennie w teyże Policyi i będą przedjawione przy targach. Życzący przeto należec do takowej licytacji, zechcą jawić się na wyż wyrażone terminy każdodziennie z południa o godzinie 4tej do Policyi miasta Wilna.

Za Prystawa Hutowicz.

Suchocki Sekretarz Kol.

Naczelnik Stołu Gubernski Sekretarz Konczalowski.

2 W Sądzie Ziem. Ptu Wileń. na jedno

razem aręde domow, jednego po b. Exaktora
Ptu Kowień. Sobolewskim pod N. 391 i 2go po
obywatelach Wileń. Chodasewiczach pod N.
1553 w mieście Wileń sytuowanych, odbywać
się będzie publiczna licytacya w terminach: dnia
9, 10 i 11 teraźn. mca apryla, zatem życzący
mieć possessyą wyrażonych domow, na pomie-
nione terminy do Izby Sądu Ziem. Ptu Wileń.
o godzinie 5ciej z południa jawić się raczą.
Datt 1828 mca apryla 3 d.

Sędzia Ziem. Wil. Jan Pisanka.

3 Kommissya Sądowa Imiennym JEGO
IMPERATORSKIEY MOSCI Rozkazem na dniu
18 julii 1821 roku wypadłym do dzień i dłu-
gów JWey Konstancyi z Xiążąt Lubomirskich
Hrabiny Rzewuskiej Hetmanowej Polney Ko-
ronney oddzielnie ustanowiona, skuteczniac
przepis tegoż rozkazu w punkcie 21 zakreślo-
ny, ma za powinność do publiczney podać wia-
domości: iż za przyhyciem Prezesa tej Kom-
missyi JW. Michała Graffa Czackiego Wołyń-
skiego Gubernskiego Marszałka i Kawalera w
dniu 13 grudnia 1826 roku, a tym samem za-
ufmowaniem się zupełnego kompletu, do Li-
kwidacyi długów wierzycielskich przystąpiła i
w roku zeszłym 1827 spraw Likwidacyynych
i innych prawnych do rejestru Sądowego we-
szłych w liczbie 116 po dzień pierwszy gbra 1827
roku odsadziła, Rozkazy tak jego IMPERATOR-
SKIEY WYSOKOSCI WIELKIEGO XIĘCIA
CESARZEWICZA jako też Rzządzającego Senatu
wymagające spełnienia zaskuteczniła, niemniej
Prośby stron, rapporta Administratorów, kommu-
nikacye Jurydykcyów w Nastolne Regestra zapi-
sane i Numerów 814 składające, zrezolwowała.
Czego dowodem są posyłane do JEGO IMPERA-
TORSKIEY WYSOKOSCI miesięczne wiadomo-
ści. Działo się na Sessyi Sądowej w Mieście Sta-
rym-Konstantynowie dnia 16 marca 1828 roku.

Wołyński Gubernski Marszałek i Kawa-
ler Prezes Kommissyi Graf Michał Czacki.

Członek Kommissyi i Kawaler Mikołaj
Popowski.

Członek Kommissyi Adam Siedliski.

Członek Kommissyi Piotr Szyrma.

Członek Kommissyi Wincenty Jeziński.

Członek Kommissyi Ludwik Dubiecki.

Zastępca Członka Kommissyi Jan Pocię
Niepokoyczycki.

Mieysce Sekretarza zastępujący Floryan
Tatarowski.

5 Magistrat miasta Grodna skutkiem Uka-
zow z Rządu Gubernskiego Lit. Grodzińskiego
wyszłych w roku idącym: 1go dnia 20 marca
za N. 9,918 a 2go dnia 21 marca za N.
10,443, przez niniejszą Publikatę podaje do po-
wszechney wiadomości, iż w tymże Magistracie
odbywać się będą dwie licytacye, na wzięcie
w czteroletnią aręde prowentow mieyskich ja-
ko to: 1wsza przewozu i mostu w Grodnie na
rzece Niemnie urządzonych, a 2ga, targowego.
brukowego, pomiernego, wagowego i czopowe-
go od zagranicznych trunkow; życzące więc o-
soby licytować pomienione prowenta mieyskie,
mają się jawić w tymże Magistracie w czasie
rannych sessyow z dostatecznymi i prawnymi
kancjami w terminach: dnia 21, 22 i 23 mca
maja roku idącego, a dla przetargowania się
czyli pieretorżki oo do wzięcia przewozu w a-

aręde na dniu 24, a targowego brukowego i dal-
szych szczegółow na dniu 25 tegoż miesiąca i
roku, w Izbie Skarbowey Lit. Grodzińskiego
Gubernii. Ze życzące osoby wzięść w arędo-
wną tenutę takowe prowenta mieyskie mogą
tak przed nastąpieniem licytacyi jako też i w
czasie jey każdego razu udawszy się do Kancel-
laryi tegoż Magistratu poinformować się o kon-
dycyach jakie do zawarć się mającego kon-
traktu podają się. Dnia 28 marca 1828 roku.

Józef Rautenberg Burmistrz.

Pisarz Zyszkiewicz.

2 W domie Jana Zaycowa pod N. 1292
za Ostrą Bramą na ulicy s. Nikodema i Józefa,
przy ogrodzie położonym, są 4 pokoje kawaler-
skie, z kuchnią meblami i osobnym wchodem do
zaarędowania z datt 23 apryla 1828 r., a nad-
to są do zbycia najlepiej wyprowadzone drzewa
owocowe. Kteby więc życzyl powyższe poko-
je nająć a drzewa nabydź, raczy zgłosić się do
diedzica w tymże domie mieszkającego. Datt
roku 1828 mca apryla 3 d.

Jan Zaycow.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

3 Na skutek Dekretu Ziemskiego Powia-
tu Nowogródzkiego w roku 1826 miesiąca no-
wembra 15 dnia w Sprawie kredytorow i pre-
tensorow z W. Franciszkiem Borzobohatym był.
Sędzią Ziem. Pttu Nowogr. zapadłego, Sąd Ta-
xatorsko Exdywizorski tymże Dekretem prze-
znaczony, w terminie z wydanego obwieszcze-
nia wypadającym do majątności Kuniłowa w
Pttcie Nowogrodz. leżący zebrany, po załat-
wieniu akcesoryynych sporow, komportacyą na
tych wszystkich Stronach, którzy oney w Są-
dzie Ziem. Pttu Nowogr. nie spełnili i nie oprzy-
sięgli, z obowiązkiem spełnienia oney dnia 1 ma-
ja idącego 1828 r. w Kancelaryi Ziem. Pttu
Nowogr. przeznaczył, wymiar majątności Ku-
niłowa w Pttcie Nowogr. a Folwarkow Studen-
ca Krzyszyłowicz w Pttcie Stuckim, oraz sche-
dy w Hrabstwie Turzeckim znajdujących się
udeterminował, a udzielając czasu tak na speł-
nienie Komportacyi jako też na ułatwienie
wymiaru, Sądy swoje do dnia 5 septembra i-
dącego roku odłożył, w którym terminie aby
wszyscy kredytorowie i pretensorowie do ma-
jątku W. Franciszka Borzobohatego zbiegający
się, pod utratą swoich pretensyow i należno-
sciow, przychodzili i należności swoje uspra-
wiedliwiali zastrzega. Kuniłow roku 1828 febr.
29 dnia.

Prezydujący Exdywizor Felicyan Were-
szczaka.

Exdywizor Franciszek Pietraszewski.

Piotr Mogilnicki Exdywizor.

Graniczny Pttu Nowogrodz. Exdywizor
Regent Erazm Wróblewski.

2 Za Rudnicką bramą na ulicy Kwaszelney
w domu pod N. 1202, są do zbycia fruktowe
szczepy 5ciu, 4ch, 3ch lat, w najlepszych gatun-
kach za pomierną cenę. D. 31 marca 1828.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 6 kwietnia
r. sr. 3 r. 77 k. czer. zł. nowy 11 r. 80 k., im-
peryat 57 r. k. 70.